

jeg troede, at nogen som helst Udtalelse fra min Side kunde gøre nogen Forandring i den nu givne Situation. Jeg skal derfor spare baade det høje Ting og mig selv for at komme dybt ind paa Sagen igen. Jeg maa dog gøre et Par Bemærkninger ikke til yderligere Forfar, for det stillede Forslag, men derimod til Belysning af et Par Udtalelser af den højtærede Indenrigsminister. Han lagde jo saa overordentlig stor Vægt paa de Konsekvenser, det vilde have, om man blot optog Statsdrift paa en eneste Route. Det ærede Medlem for 10de Kredts (Bojsen) har nu allerede henbist til, at vi havde Statsdrift paa en Route til det sydlige Udland, og det har ikke bragt Fordringer frem om lignende Statsdrift paa andre Steder. Den højtærede Minister siger, at nu kommer man og forlanger paa det samme Forslag Statsdrift paa Esbjerg—Parleston Routen og samtidig Statsdrift paa Esbjerg—Newcastle Routen. Det vil jeg dog gerne antage for en lille Misforstaaelse; thi jeg har jo netop været med til sammen med Flertallet at tiltræde Ministerens Forslag om, at Bevillingen til Esbjerg—Parleston Routen udgaar. Der kan altsaa ikke være Tale om her allerede nu at ville gaa til to ny Statsrouter. Dernæst udtalte den højtærede Minister ogsaa, at der saaledes jo stet ingen Grænser var for, hvor langt Konsekvenserne af at overtage en Route til Statsdrift vilde føre. Der er dog en meget betydelig Forskel. Overalt, hvor der er en Privatdrift, og privat Dampstibsforbindelse mellem to Steder, og denne Forbindelse ikke er rent ravnende gal, saa at den er raadden i alle Henseender, der vil Staten naar den træder til, optræde som Konkurrent over for en privat Entreprise; men hvor Tilfældet er det, som det er her, som jeg tillod mig at oplyse i mit indledende Foredrag, og som jeg tror, at ingen der kender Forholdene, vil benægte, at der ligger en Route, der kun kan aabnes gennem Statens stærke Haand, bliver Forholdet dog noget anderledes. Her ligger der en god Vandvej unyttet hen, fordi ingen vil benytte den, hverken private eller Staten. Jeg skal indskrænke mig til disse rent oplysende Bemærkninger, da jeg, som sagt, ikke nærer Tvivl om, at det ikke vil nytte mig at søge at forcere mit Vædringsforslag igennem. Jeg skal kun tillade mig det homyge Hjertesul, at jeg tror man gør Synd mod hele vor store Smørekøst, navnlig mod en enkelt mindre, men dog ikke ubetydelig Del af vort Lands Eksport, som man ved Nægtelsen af dette Forslag tvinger til at lade sit Smør gaa store og lange Omveje. Jeg vil ikke overdrive og sige, at det bliver gammelt

og kommer til Markedet i daarlig Kondition, men det maa gøre saa store Omveje, at det taber sin første Friskhed og derigennem en af de første Betingelser for at være af fineste Kvalitet. Jeg tror, som sagt, det er Synd. Jeg skal dog vide at finde mig i Forslagets Stæbne, og jeg kan personlig gøre det med saa meget desto større Sindsro, som jeg tror, at det Nederlag, jeg her vil komme til at lide, ikke er ødelæggende, jeg tror end ikke, at det er ganske uopretteligt.

Sum: Paa det af mig stillede Vædringsforslag er der rettet et Par Angreb af det ærede 3dje Medlem for 7de Kredts (Madsen-Mygdal) og det ærede 6te Medlem for 1ste Kredts (Anderfen). Jeg skal tillade mig at svare det ærede 3dje Medlem for 7de Kredts, at da han ikke vilde vide Bæstet om Forslagets Oprindelse i Folketinget, om det er fremkommet fra radikal eller fra socialistisk eller fra nogen anden Side, maa det vel betyde, at han for sit Parti vil hævde at have en vis meget stor Lod og Del deri. Jeg skal ikke affære ham fra at have denne Opfattelse. Det ærede Medlem for 1ste Kredts vilde tale til min Følelse og vilde tro, at jeg ikke nærede arbejdsvenlige Følelser i tilstrækkelig Grad, naar jeg havde tænnet stillet dette Forslag, idet han gik ud fra, at den Dagløn, Jærnbaneanarbejderne saa, i og for sig er saa lav, at den bør forhøjes. Jeg skal oplyse det ærede Medlem om, at min personlige Stilling er den, at jeg paa Grund af, at den Industri, jeg driver, er nogenlunde heldig stillet i de senere Aar, er i Stand til at udbetale en ikke lidet højere Dagløn end den, her er Tale om. Men selvfølgelig har jeg ikke villet lægge min personlige Lod i Vægtstaaalen ved de Betragtninger, jeg her har anstillet; men jeg har kun villet gøre gældende, at det er med Landarbejderne i Danmark, at disse Jærnbaneanarbejdere maa sammenlignes, og Forholdet er da det, at paa Grund af de daarlige Tider for Landbruget ere Landarbejderne langt uheldigere stillede end disse Statsarbejdere, og derfor finder jeg, at man bringer den almindelige Landarbejdsgiver, som i Forvejen er uheldig stillet over for Arbejderne, da han ikke kan forsøge deres Løn, i en dobbelt uheldig Stilling over for Arbejderne, naar man gennem Finansloven forøger disse Statsarbejders Løn, der i Forvejen er meget højere end hans Arbejders. — Til den ærede Minister for offentlige Arbejder vil jeg sige, at jeg opfattede ham saaledes, at han havde undersøgt, om der var andre Personer under Banerne, der behøvede at saa